

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt onsdag den 1. december 2021

Sag 58/2021

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Tyge Trier, beskikket)

I tidligere instans er afsagt kendelse af Østre Landsrets 17. afdeling den 14. december 2020 (S-750-19).

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Oliver Talevski, Jan Schans Chrisensen og Lars Apostoli.

Påstande

Kærende, T, har nedlagt påstand om, at landsrettens kendelse af 14. december 2020 ophæves, og at sagen fremmes som bevisanke i landsretten.

Indkærede, anklagemyndigheden, har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Ved Københavns Byrets dom af 4. marts 2019 blev T idømt 60 dages betinget fængsel for overtrædelse af straffelovens § 244. Han ankede dommen til landsretten med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse. Anklagemyndigheden ankede herefter byrettens dom med påstand om skærpeelse. Hovedforhandlingen i landsretten blev berammet til den 2. december 2020 kl. 9.30.

Den 1. december 2020 modtog forsvareren fra Vestre Fængsel oplysning om, at T, der på dette tidspunkt var arrestant, havde det dårligt og følte sig syg.

Kl. 12.32 samme dag oplyste forsvareren i en mail til landsretten, at T var syg, og at Vestre Fængsel havde oplyst, at T ikke kunne blive set af en læge samme dag. Under henvisning til Ts sygdom anmodede forsvareren i mailen landsretten om at udsætte hovedforhandlingen.

Kl. 14.47 og kl. 15.16 samme dag blev der fra forsvarerens kontor rettet henvendelse til Vestre Fængsel med henblik på at sikre sig, at T blev set af en læge.

Den 2. december 2020 om morgenen blev T i Vestre Fængsel tilset af en læge. Af et journalnotat, der senere er fremsendt til landsretten, fremgår:

”Jeg tilser indsatte. Han angiver, at han har kastet op x 3. Obj.: fremtræder helt upåvirket. Pæne farver. Ikke klamtsvedende. Abd. blødt og uømt. Konkl.: intet til hinder for at han deltager i retsmøde. Jeg kan selvfølgelig ikke garantere, at han ikke kaster op. Toler hans tilstand som en form for ”eksamensnervøsitet” Informeret, næppe samtykke”

Efter at T var blevet tilset af lægen, iværksatte Kriminalforsorgens personale mod hans protest indtransporteringen til landsretten.

Kl. 8.30 samme dag meddelte landsretten telefonisk, at forsvarerens anmodning om udsættelse blev imødekommet, og at hovedforhandlingen var aflyst.

Kl. 9.03 samme dag nedlagde anklageren i en mail påstand om afvisning af bevisanken, såfremt T ikke fremsendte en gyldig lægeerklæring til dokumentation for lovligt forfald på grund af sygdom inden for en af landsretten fastsat frist.

Kl. 9.16 samme dag fastsatte landsretten i en mail til forsvareren frist for Ts fremsendelse af lægeerklæring til dokumentation for lovligt forfald på grund af sygdom til kl. 15.00 samme dag.

Da Kriminalforsorgens personale ankom til landsretten med T, meddeltes det dem således af en medarbejder i landsretten, at hovedforhandlingen var blevet aflyst.

Kl. 11.09 samme dag fremsendte anklageren i en mail til landsretten og forsvareren journalnotatet fra lægetilsynet tidligere på dagen og fastholdt påstanden om afvisning af bevisanken.

Kl. 15.00 samme dag gjorde forsvareren i en mail gældende, at der ikke var grundlag for at afvise bevisanken.

Ved kendelse af 14. december 2020 afviste landsretten bevisanken og udsatte sagen på berømmelse af hovedforhandling af udmålingsanken. Af landsrettens begrundelse fremgår:

”Tiltalte, der var lovligt indkaldt til hovedforhandlingen den 2. december 2020, kl. 9.30, meddelte via sin forsvarer den 1. december 2020 landsretten, at han var syg, og forsvareren anmodede på den baggrund om, at sagen blev udsat.

Som følge heraf aflyste landsretten den 2. december 2020, ca. kl. 8.30 den berammede hovedforhandling og fastsatte umiddelbart herefter frist til tiltaltes fremsendelse af lægeerklæring til dokumentation af lovligt forfald til samme dag kl. 15.00.

Tiltalte har ikke fremsendt en lægeerklæring til landsretten, og han har dermed ikke dokumenteret, at han havde lovligt forfald til hovedforhandlingen. Det bemærkes, at mailen af 2. december 2020 kl. 10.13 fra lægesekretær Britt Colding, Kriminalforsorgen til anklageren heller ikke dokumenterer, at tiltalte havde lovligt forfald.

På den baggrund, og da det, som forsvareren har anført om navnlig, at tiltalte har oplyst, at det er procedure, at lægen tilser den omhandlede arrestant på dagen for retsmødet, og at tiltalte i øvrigt efter at være blevet tilset af lægen ved Kriminalforsorgens foranstaltning blev kørt til landsretten mod sin protest og uanset, han efter sin egen opfattelse var syg og havde lovligt forfald, ikke kan føre til en anden vurdering, afviser landsretten tiltaltes bevisanke, jf. retsplejelovens § 920, stk. 2.”

Anbringender

T har anført navnlig, at han på dagen for hovedforhandlingen den 2. december 2020 af Kriminalforsorgen blev indtransporteret og således var mødt frem fysisk i landsretten. Allerede af denne grund kan han ikke anses for at være udeblevet. Den omstændighed, at hovedforhandlingen netop var blevet aflyst, da han ankom til landsretten, kan ikke komme ham til skade.

Selvom han måtte blive anset for at være udeblevet, skulle bevisanken ikke være blevet afvist, fordi han på tidspunktet for hovedforhandlingen var syg. Dagen før retsmødet havde han således anmodet om at blive tilset af en læge, hvilket ikke blev imødekommet af Kriminalforsorgen. Da han som arrestant ikke selv kunne opsøge læge, kan det således ikke tilskrives ham,

at der ikke forelå en fyldestgørende lægeerklæring vedrørende hans sygdom.

Hans forsvarer handlede ikke efter direkte instruks fra ham, da han den 1. december 2020 anmodede landsretten om at udsætte hovedforhandlingen. Eventuelle fejl som led i forsvarerens håndtering af forløbet den 1. og 2. december 2020 bør ikke komme ham til skade.

Afvisningen af hans bevisanke har desuden været i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang, idet hans adgang til at indbringe sagen for en ankeinstans er blevet begrænset uden tilstrækkeligt grundlag.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at T ikke har fremsendt en lægeerklæring til dokumentation for lovligt forfald på grund af sygdom inden for den af landsretten fastsatte frist, og at han heller ikke på anden vis har dokumenteret lovligt forfald.

Landsrettens aflysning af hovedforhandlingen den pågældende morgen kl. 8.30 skete på forsvarerens anmodning og af hensyn til de øvrige i sagen deltagende.

Herefter, og da Ts bevisanke ikke med nytte kunne fremmes uden hans tilstedeværelse, kunne landsretten afvise bevisanken.

Det kan i den forbindelse ikke føre til en anden vurdering, at T af Kriminalforsorgen blev indtransporteret til landsretten, hvortil han ankom efter, at hovedforhandlingen var blevet aflyst på anmodning fra hans forsvarer.

Højesterets begrundelse og resultat

Kæremålet angår, om det var med rette, at Ts bevisanke blev afvist i henhold til den dagældende bestemmelse i retsplejelovens § 920, stk. 2. Efter denne bestemmelse kunne retten – hvis tiltalte udeblev uden oplyst lovligt forfald i et tilfælde, hvor dommen var anket af ham – ved kendelse afvise tiltaltes bevisanke, hvis retten fandt, at sagen ikke med nytte kunne behandles, uden at tiltalte var til stede.

Hovedforhandling til behandling af Ts bevisanke var fastsat til den 2. december 2020 kl. 9.30. Ts forsvarer anmodede dagen før hovedforhandlingen om, at hovedforhandlingen blev udsat

på grund af Ts sygdom. Landsretten imødekom anmodningen og aflyste hovedforhandlingen, hvilket blev meddelt forsvareren den 2. december 2020 kl. 8.30. Landsretten fastsatte kort tid herefter en frist for fremsendelse af dokumentation for lovligt forfald i form af en lægeerklæring og oplyste, at landsretten ville anse T for udeblevet til hovedforhandlingen, hvis dokumentationen ikke var fremsendt inden fristens udløb.

T fremsendte ikke dokumentation for lovligt forfald inden fristens udløb, og Højesteret må efter de foreliggende oplysninger lægge til grund, at han ikke havde lovligt forfald. Højesteret tiltræder herefter, at han må anses for at være udeblevet fra hovedforhandlingen uden lovligt forfald. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at Kriminalforsorgen på dagen, hvor hovedforhandlingen skulle have fundet sted, transportererede T til landsretten.

Efter det anførte, og da det, som T i øvrigt har anført, ikke kan føre til et andet resultat, tiltræder Højesteret, at landsretten afviste hans bevisanke i medfør af den dagældende bestemmelse i retsplejelovens § 920, stk. 2.

Højesteret stadfæster herefter landsrettens kendelse.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

T skal betale kæresagens omkostninger.